

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,

2. märts 2012,

seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm Perikles 2020)

(CON/2012/17)

(2012/C 137/02)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

Euroopa Keskpank (EKP) sai 26. jaanuaril 2012. aastal Euroopa Liidu Nõukogult taotluse avaldada arvamust seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm Perikles 2020)⁽¹⁾ (edaspidi „ettepandud määrus“). 6. veebruaril 2012. aastal sai EKP Euroopa Parlamendilt ka teise taotluse arvamuse avaldamiseks seoses ettepandud määrusega.

EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 133, artikli 127 lõikel 4 ja artikli 282 lõikel 5. EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

1. Üldised märkused

1.1. Programm Perikles on vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest. Ettepandud määruse eesmärgiks on asendada Periklese programmi õiguslik alus, mis kaotab kehtivuse 2013. aasta lõpus,⁽²⁾ ning pikendada programme kuni 2020. aasta lõpuni. EKP kordab oma seisukohta, mille kohaselt on Periklese programme näol tegemist vajaliku täiendusega EKP, Europoli ja riigi ametiasutuste tegevusele võitluses euro võltsimise vastu⁽³⁾. EKP on veendunud, et Perikles 2020 programm aitab ka tulevikus kaasa euro pangatähtede, sealhulgas teise seeria euro pangatähtede, usaldusväarsuse säilitamisele.

⁽¹⁾ KOM(2011) 913 lõplik.

⁽²⁾ Periklese programm põhineb nõukogu 17. detsembri 2001. aasta otsusel 2001/923/EÜ, millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm Perikles) (EÜT L 339, 21.12.2001, lk 50). Nõukogu 17. detsembri 2001. aasta otsusega 2001/924/EÜ, millega laiendatakse mõju, mis on otsusel, millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm Perikles), liikmesriikidele, kus euro ei ole ühisrahana kasutusele võetud (EÜT L 339, 21.12.2001, lk 55) laiendati otsuse 2001/923/EÜ mõju ka mitte-euroala liikmesriikidele. Hilisemad nõukogu otsuse 2001/923/EÜ muudatused laiendasid Periklese programmi kohaldamisala ja kestvust 31. detsembrini 2013.

⁽³⁾ Vt EKP 5. juuli 2006. aasta arvamuse CON/2006/35, Euroopa Liidu Nõukogu taotlusel, seoses ettepanekuga kahe nõukogu otsuse kohta, mis käsitlevad vahetus-, abi- ja koolitusprogrammi euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm Perikles) (ELT C 163, 14.7.2006, lk 7) lõiget 1. Kõik EKP arvamused on avaldatud EKP veebilehel <http://www.ecb.europa.eu>

1.2. EKP rõhutab oma aktiivset osalemist euro pangatähtede võltsimise vastases võitluses. Eelkõige töötab EKP euro pangatähtede jaoks välja pangatähe kujunduse ja täiustatud tehnilised omadused, mille alusel saavad nii laiem üldsus kui ka eksperdid eristada ehtsaid pangatähti võltsingutest. Võltsimise ennetamiseks pangatähtede uuendamine pärast mõneaastast ringlust on üsna tavaline. Ka eurosüsteem kavatab võtta tarvitusele ettevaatusabinõud ning alustab peatselt teise seeria euro pangatähtede tootmist. Täiendavalt analüüsib EKP uusi võltsingute liike oma võltsimise analüüsi keskus (Counterfeit Analysis Centre, CAC) ja kasutab saadud teadmisi õiguskaitseasutuste nõustamiseks. CAC koordineerib kõikide euro võltsingute kohta teadaolevate tehniliste ja statistiliste andmete edastamist asjaomastele isikutele.

2. Konkreetsed märkused

2.1. Ettepanud määruse artikli 4 teine lõige sätestab programmi Perikles 2020 erieesmärgi saavutamise hindamise meetodi. Tulemused ei sõltu siin üksnes programmi Perikles 2020 raames läbiviidava tegevuse tõhususest, vaid ka mitmetest välistest teguritest, sealhulgas ringluses olevate võltsingute arvust, piisava tööjõu ning, finants- ja tehniliste ressursside kättesaadavusest finants-, tehnilistes, õiguskaitse- ja kohtuasutustes ning nimetatud asutuste poolt korraldatud muudest koolitusprogrammidest. Seega tuleb programmi hindamisel võtta arvesse kõiki euro võltsimist ja sellega seotud pettuseid mõjutavaid aspekte. Seetõttu soovib EKP programmi Perikles 2020 hindamisse täielikult kaasata nii EKP kui Europol vastavalt ettepanud määruse artikli 12 lõigetele 3 ja 4.

2.2. Programmi Perikles 2020 raames võivad osalevate liikmesriikide esitatud ettepanekutesse olla kaasatud osalejad kolmandatest riikidest, kui nende osavõtt on euro kaitsmiseks oluline. Kuigi kolmandate riikide kaasamine programmi Perikles 2020 on ülemaailmsele euro võltsimise ja sellega seotud pettuste vastasele võitlusele kasulik, peaks nende kaasamine olema mõistlik ja proportsionaalne.

2.3. EKP märgib, et ettepanud määruse artikli 8 lõike 2 punktid a ja c ning artikli 10 lõige 3 osutavad tuvastusseadmete kasutamisele ja toetustele seadmete ostmiseks. EKP nõustub toetuste eraldamisega selliste laboratooriumiseadmete hankimiseks, mis aitavad uurimisele kaasa ja mille eriotstarve ei ole avastada võltsinguid ning mida ei reklaamita võltsingute avastamise seadmetena (näiteks mikroskoobid, infrapunamõõtljad, kobisirkliid, densitomeetrid, mikromeetrid, elektri- ja soojusjuhtivuse ja magnetvälja mõõtljad). EKP hinnangul saab usaldusväärseks pidada vaid selliseid võltsingute avastamise masinaid ja seadmeid, mis on rahuldavalt läbinud katsed, milles kasutatakse ajakohaseid võltsinguid ja ehtsaid kulunud pangatähti. Asjaomaste seadmete nimekiri on toodud EKP veebilehel. Nimetatud masinad ja seadmed on aga üldjoontes mõeldud kasutamiseks professionaalsetele sularahakäitlejatele, mitte võltsimisvastasele tegevusele spetsialiseerunud asutustele, mida on käsitletud sihtrühmana ettepanud määruse artikli 8 lõike 2 punktis c⁽¹⁾. Seetõttu on EKP seisukohal, et võltsingute avastamise seadmete ostmise toetamine programmi Perikles 2020 vahenditest või selliste seadmete kasutamine võltsimisvastasele tegevusele spetsialiseerunud asutustes ei ole kohane.

2.4. Komisjonile, EKP-le ja Europolile oleks kasulik ühiselt analüüsida programmi Perikles 2020 raames rahastatavaid algatusi,⁽²⁾ vältides seeläbi programmi Perikles 2020 ja muude asjakohaste programmide ja tegevuste dubleerimist ja kattumist ning tagades ühise strateegia välja töötamise euro võltsimise ja sellega seotud pettuste vastu võitlemisel. Seetõttu tuleks muuta ettepanud määruse põhjendust 7 ja

⁽¹⁾ Pealegi nähtub mõjuanalüüsist (SEC(2011) 1615 lõplik) selgelt, et seadmete hankimise toetamise võimalus puudutab (kolmandate riikide) võltsimisvastase võitlusega tegelevaid pädevaid asutusi, mis kaitsevat eurot võltsimise eest, eelkõige spetsialiseerunud asutusi, mis tegutsevad tundlikes kolmandates riikides, mille prioriteediks ei ole euro võltsimise vastu võitlemine.

⁽²⁾ Vt EKP 21. juuni 2005. aasta arvamuse CON/2005/22 Euroopa Liidu Nõukogu taotlusel, seoses ettepanekuga kahe nõukogu otsuse kohta, mis käsitlevad vahetus-, abi- ja koolitusprogrammi euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm Perikles) (ELT C 161, 1.7.2005, lk. 11) punkti 8 ja EKP 5. juuli 2006. aasta arvamuse CON/2006/35 Euroopa Liidu Nõukogu taotlusel, seoses ettepanekuga kahe nõukogu otsuse kohta, mis käsitlevad vahetus-, abi- ja koolitusprogrammi euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm Perikles) (ELT C 163, 14.7.2006, lk. 7) punkti 2.2.

artiklit 11, et sätestada: a) iga-aastaste tööprogrammide osas peamiste asjaosalistega õigeaegselt konsultatsioonide korraldamine komisjoni poolt; ja b) iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmiseks EKP ja Europoli heakskiidu saamine ⁽¹⁾. Seejuures tuleb EKP-le ja Europolile võimaldada piisavalt aega iga-aastase tööprogrammi projekti läbivaatamiseks ning seisukohtade avaldamiseks enne arutelu asjakohases nõuandekomitees.

- 2.5. EKP toetab ettepanud määruse artikli 12 lõiget 1, mis kohustab komisjoni rakendama programmi Perikles 2020 koostöös liikmesriikidega, korraldades programmi rakendamise erinevatel etappidel konsultatsioone ning võttes arvesse muude pädevate üksuste, eelkõige EKP ja Europoli võetud asjakohaseid meetmeid. Kuigi ettepanud määruse artikli 12 lõige 1 tagab liidu tasandil piisava koostöö ning kooskõla programmi Perikles 2020 ja muude asjakohaste programmide ja tegevuste vahel, soovib EKP komisjonil võtta piisavalt aega iga-aastase tööprogrammi dokumentidega tutvumiseks enne EKP ja Europoliga konsulteerimist asjakohases nõuandekomitees.
- 2.6. EKP soovib muuta ettepanud artikli 12 lõikeid 3 ja 4 selliselt, et võimaldada EKP-l ja Europolil osaleda programmi Perikles 2020 tulemuslikkuse ja tõhususe ning programmi uuendamise, muutmise või peatamise vajaduse hindamisel.

Frankfurt Maini ääres, 2. märts 2012

EKP president

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Vt arvamuse CON/2005/22 punkti 8.

LISA

Muudatusettepanekud

Komisjoni redaktsiooni ettepanek	EKP muudatusettepanek ⁽¹⁾
Muudatus 1	
Ettepanud määruse põhjendus 7	
<p>„(7) Tuleks tagada, et see Euroopa Liidu tegevusprogramm oleks kooskõlas muude programmide ja tegevusega ning täiendaks neid. Käesoleva programmi rakendamiseks peaks komisjon seoses euro kaitse hindamise vajadustega korraldama kõik vajalikud konsultatsioonid peamiste asjaosalistega (eelkõige liikmesriikide määratud pädevad riiklikud asutused, EKP ja Europol) määruses (EÜ) nr 1338/2001 sätestatud asjakohase nõuandekomitee raames, eriti sellistes valdkondades nagu vahetused, abi ja koolitus.”</p>	<p>„(7) Tuleks tagada, et see Euroopa Liidu tegevusprogramm oleks kooskõlas muude programmide ja tegevusega ning täiendaks neid. Käesoleva programmi rakendamiseks peaks komisjon seoses euro kaitse hindamise vajadustega korraldama mõistliku aja jooksul enne iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmist kõik vajalikud konsultatsioonid peamiste asjaosalistega. (Eelkõige peaks komisjon konsulteerima liikmesriikide määratud pädevate riiklike asutustega ning saama EKP ja Europoli heakskiidu iga-aastase tööplaani kohta määruses (EÜ) nr 1338/2001 sätestatud asjakohase nõuandekomitee raames, eriti sellistes valdkondades nagu vahetused, abi ja koolitus.”</p>

Selgitus

Komisjonile, EKP-le ja Europolile oleks kasulik ühiselt analüüsida programmi Perikles 2020 raames rahastatavaid algatusi iga-aastase tööprogrammi kontekstis. Ühine analüüs võimaldaks vältida programmi Perikles 2020 ja muude EKP, Europoli ja riikide pädevate ametiasutuste asjakohaste programmide ja tegevuste dubleerimist ja kattumist. Samuti võimaldaks nimetatud lähenemine tagada ühise strateegia välja töötamise euro võltsimise ja sellega seotud pettuste vastu võitlemisel. Seetõttu teeb EKP ettepaneku muuta ettepanud määruse põhjenduspunkti 7, et sätestada: a) iga-aastaste tööprogrammide osas peamiste asjaosalistega õigeaegselt konsultatsioonide korraldamine komisjoni poolt ja b) iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmiseks EKP ja Europoli heakskiidu saamine.

Muudatus 2

Ettepanud määruse artikkel 11

<p>„Artikkel 11</p> <p>Iga-aastane tööprogramm</p> <p>Programmi rakendamiseks võtab komisjon vastu iga-aastased tööprogrammid. Nendes määratakse kindlaks eesmärgid, oodatavad tulemused, rakendamise meetod ja kogusumma. Samuti esitatakse neis rahastatavate meetmete kirjeldus, igale meetmele eraldatud summa ja rakendamise orienteeruv ajakava. [...]”</p>	<p>„Artikkel 11</p> <p>Iga-aastane tööprogramm</p> <p>Programmi rakendamiseks võtab Komisjon võtab vastu iga-aastased tööprogrammid pärast õigeaegset konsulteerimist peamiste asjaosalistega iga-aastase tööprogrammi projekti osas ning EKP ja Europoli heakskiidu saamist. Iga-aastastes tööprogrammides Nendes määratakse kindlaks eesmärgid, oodatavad tulemused, rakendamise meetod ja kogusumma. Samuti esitatakse neis rahastatavate meetmete kirjeldus, igale meetmele eraldatud summa ja rakendamise orienteeruv ajakava. [...]”</p>
---	--

Selgitus

Komisjonile, EKP-le ja Europolile oleks kasulik ühiselt analüüsida programmi Perikles 2020 raames rahastatavaid algatusi. Ühine analüüs võimaldaks vältida programmi Perikles 2020 ja muude EKP Europoli ja riikide pädevate ametiasutuste asjakohaste programmide ja tegevuste dubleerimist ja kattumist. Samuti võimaldaks nimetatud lähenemine tagada ühise strateegia välja töötamise euro võltsimise ja sellega seotud pettuste vastu võitlemisel. Seetõttu teeb EKP ettepaneku muuta ettepanud määruse artiklit 11, et sätestada: a) iga-aastaste tööprogrammide osas peamiste asjaosalistega õigeaegselt konsultatsioonide korraldamine komisjoni poolt ja b) iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmiseks EKP ja Europoli heakskiidu saamine.

Komisjoni redaktsiooni ettepanek

EKP muudatusettepanek ⁽¹⁾**Muudatus 3**

Ettepanud määruse artikli 12 lõige 3

„(3) Komisjon teostab programmi hindamise. Hiljemalt 31. detsembriks 2017 [...]”

„(3) Komisjon teostab programmi hindamise. **Komisjon peab esitama hindamisaruande liikmesriikide poolt määratud pädevatele ametiasutustele ning saama EKP ja Europoli heakskiidu hindamisaruande sisu osas määruses (EÜ) nr 1338/2001 sätestatud asjakohases nõuandekomitees.** 31. detsembriks 2017 [...]”

Selgitus

Selleks, et programm Perikles 2020 saavutaks oma üld- ja erieesmärgid peab programmi tõhususe seadma prioriteediks. EKP hinnangul on programmi Perikles 2020 kooskõlastamine liidu ja riikide paralleelselt elluviidavate programmidega ning EKP ja Europoli projektidega väga oluline. Selles küsimuses on EKP seisukohal, et hindamisaruanne peab määruses (EÜ) nr 1338/2001 sätestatud asjakohases nõuandekomitees saama kooskõlastuse ja heakskiidu kõikide peamiste asjaosaliste poolt. Seetõttu teeb EKP nimetatud muudatusettepaneku, mis suurendab EKP ja Europoli osalust programmi Perikles 2020 tulemuslikkuse ja tõhususe ning programmi uuendamise, muutmise või peatamise vajaduse hindamisel.

Muudatus 4

Ettepanud määruse artikli 12 lõige 4

„(4) Lisaks sellele esitab komisjon 31. detsembriks 2021 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande programmi eesmärkide saavutamise kohta.”

„(4) Lisaks sellele **peab komisjon esitama aruande projekti programmi eesmärkide saavutamise kohta liikmesriikide poolt määratud pädevatele ametiasutustele ning saama EKP ja Europoli heakskiidu hindamisaruande sisu osas määruses (EÜ) nr 1338/2001 sätestatud asjaomases nõuandekomitees.** Komisjon esitab 31. detsembriks 2021 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande programmi eesmärkide saavutamise kohta.”

Selgitus

Programmi Perikles 2020 erieesmärkide saavutamise hindamise meetodite edukaks rakendamiseks on vaja ekspertteadmisi ja infot. Sellele viitab ka artikkel 4, mis toob välja erinevad tagajärjed, mille saabumist eesmärkide saavutamisel hinnatakse. Tulemused ei sõltu siin üksnes programmi Perikles 2020 raames läbiviidava tegevuse tõhususest, vaid ka mitmetest välistest teguritest, sealhulgas ringluses olevate võltsingute arvust, piisava tööjõu ning, finants- ja tehniliste ressursside kättesaadavusest finants-, tehnilistes, õiguskaitse- ja kohtuasutustes ning nimetatud asutuste poolt korraldatud muudest koolitusprogrammidest. Seega tuleb programmi Perikles 2020 hindamisel võtta arvesse kõiki euro võltsimist ja sellega seotud pettuseid mõjutavaid aspekte. Seetõttu peaksid eriteadmisi ja infot omavad EKP, Europol ja riikide pädevad ametiasutused olema täielikult kaasatud programmi Perikles 2020 eesmärkide saavutamise hindamisse. Samuti tuleks lõplikule hindamisaruandele saada EKP ja Europoli heakskiit.

(1) Rõhutatud kiri osutab EKP ettepanekule lisada uus tekst. Läbi kriipsutatud kiri osutab EKP väljajätmisettepanekule.